

שאל את הרב

שאלות ותשובות מתוך "שאל את הרב" באתר "הדעות נט", שאלות בהלכה וייעוץ אישי

ניתן לשאול באתר חני"ל, או במייל mhbp52@gmail.com, או בטלפון 054-8486661

שאלה: שלום, אני יוצא עם בחורה טובה בכל המובנים: מבחינת יראת שמיים, צניעות, ומידות טובות. הבעיה, שהיא רוצה פאה. האם לפסול שידוך על דבר כזה? מה דעת מרן הרב עובדיה זצ"ל בנושא? תודה.

תשובה: שמעתי כמה פעמים ממרן מלכא, רבנו עובדיה יוסף זצ"ל, שאמר בשיעוריו, שאין לבטל שידוך בגלל שהמשודכת רוצה לחבוש פאה. אלא יתחתן איתה, ואחר החתונה ינסה לדבר על לבה, שתסכים לשים כיסוי ראש כדת וכדין. וכן מובא בספר מעדני מלך בשם מרן זצ"ל.

אבל אם רצונה ללבוש פאה פרוצה, כלומר, פאה ארוכה, האסורה לכל הדעות, יש לדבר איתה ולהסביר לה את חומרת הדבר, ואם לא תאבה לשמוע - יש לפסול שידוך כזה. שהרי חבישת פאה כזו היא בגדר "אביזרייהו דגילוי עריות", שהאשה מצווה ליהרג ולא לחבוש פאה כזו, מאחר וזוהי היא מגרה את אש התאוה בלב הגברים, וגוררת אותם לעוונות החמורים ביותר, כידוע וכמפורסם. וזה חמור יותר מאישה שאינה מכסה כלל את ראשה, ששם עושה איסור תורה, אך איננה בכלל "אביזרייהו דגילוי עריות", וכמבואר באריכות בשו"ת תשובות והנהגות

(וכעת לא מצאתי רק בקצרה בח"ד סי' רצד ובח"ה סי' רסא). ע"ש.

שאלה: שלום לרב. אני בחורה כבת 21. מאוד מוזר, אבל כל ההצעות שהיו עד עכשיו לא התאימו. או חזק מידי או חלש מידי מבחינה רוחנית, (אני מדברת על רמות קיצוניות). לא מזמן עלתה הצעה באמת מיוחדת, שכנעו אותי להתפשר, כי הבחור משיבה מעולה (ממש), מידות טובות, ויפני מרשים. אך משיחה עם אחי, שהוא במקרה (או לא) התברואה שלו, טוען כל הזמן, שמגיע לי הרבה יותר. דוגמא: יש לבחור פון מקשים עם הודעות בלבד ללא אינטרנט. הוא אוכל במסעדות יפו בירושלים (אין לי מושג מה זה). כנראה בישיבה המדוברת זה לא מתאים לבחור איכותי מהמנין. אני נורא מתלבטת אם יש משהו במה שהוא אומר, הרי תמיד אומרים שאין מושלם. אז מה בכך? תודה רבה!

תשובה: קשה לומר על השידוך הזה אם הוא מתאים או לא, היות ואינני מכיר את הרמה הרוחנית והחרדית שלך ושל הבחור המדובר. לכן אענה בצורה כללית: אם מדובר בבחור שחסר לו ביראת שמיים, אין ספק שלא כדאי לך להפגש איתו. כי זה לא בחור שאינו מושלם ("אין בחור מושלם" כמו שכתבת), אלא זה בחור עם חיסרון גדול מאד, אשר עלול לדרדר אותך, ואת הילדים שיהיו לךם בעתיד, מבחינה רוחנית. תוכלי לברר זאת על ידי שתשאלו את אחיך לדוגמא, אם הוא קם מוקדם לתפילה או קם בצהרי היום? אם הוא מתפלל במנין או ביחידות בחדר? כך

תדעי אם הוא בחור טוב או מקולקל ח"ו מבחינה רוחנית.

אבל יותר נראה לי שהבחור ירא שמיים, אלא שהוא פתוח יותר, (אחיך מתכוין, שהוא אוכל במסעדות בהכשר הבד"ץ, יש כאלו מסעדות ברחוב יפו, אלא שישנם חרדים שאינם מגיעים לשם, כיון שזה איזור חילוני). ופה עליך לבדוק את ההתאמה ביניכם, האם הפער ביניכם קטן ואז תוכלי להתסדר, או שהפערים גדולים, שבמקרה כזה הדבר עלול לגרום לויכוחים אין סופיים: היכן לנפוש? מהו הקו החינוכי שבבית? וכו' וכו'.

לכן העצה היעוצה, שתפגשי עימו, ותעמדי על קנקנו, אם ישנה התאמה ביניכם ברמה הרוחנית והחרדית? תוך כדי שיחה יתבררו ויתלבנו הדברים, וגם הרגש יאמר את שלו, האם תוכלי להסתדר איתו או לא?

שאלה: ערב טוב כבוד הרב. אמי מתגוררת בדיר מוגן מאז 3 שנים. מדי בוקר נערכת בדיקה טלפונית לחדר, לאמת כי הכל תקין. בהיותה שומרת מסורת - ההנחיה בע"פ הקיימת היא, שאין להתקשר אליה בשבת ובמועדים. היום פנו אליה בבקשה, שתחתום על טופס "הפוסט" את המערכת מאחוריות לגבי הנתק התקשורת בשבת. מטבע הדברים אלא נלחצת. מה העמדה המקילה במקרה שכזה?

תשובה: אי אפשר להתיר להתקשר לאימך בשבת בבוקר, היות ואין כאן חשש "פיקוח נפש". והראיה, שמתקשרים רק

בבוקר, ואם היה חשש סכנה היו צריכים להתקשר כמה פעמים ביום ובלילה. כמו כן, ניתן להוריד את החששות ללא חילול שבת, שהאמא בכל שבת בבוקר תיגש לחדר האחיות ותראה נכוחות, וכך יאמתו שהכל תקין עמה. ואפילו להתקשר בטלפון העובד על ידי גרמא לא ניתן להתיר, שאין להתיר טלפון כזה רק לצורך חיוני, כגון רפואה ובטחון, וכמו שכתב מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל (הליכו"ע ח"ד עמ' קצו ס"ל), וכאן אין צורך חיוני וכנ"ל. יש לי עצה בשבילה, שתשים מכשיר "בייבי-סיטר" בחדרה, ואת החלק השני בחדר האחיות. מכשיר זה משדר את הנעשה בחדר, ובבוקר יקשיבו בחדר האחיות, וברגע שישמעו את קולה שמברכת ברכות השחר וכדומה, בכך יאמתו שהכל תקין עמה.

מקורות וביאורים: בספר הליכות עולם (ח"ד עמ' קצו), של מרן הגאון הרב עובדיה יוסף שליט"א, התייר לשים בייבי-סיטר בחדר התינוק, ואת החלק השני בחדר ההורים, כדי שהם ישמעו אם התינוק בוכה, ואז יחושו לעזרתו, ואע"פ שכאשר נכנס האבא לחדר התינוק ומדבר שם, הרי שהמכשיר מעביר את קולו לחדר השני. וטעם ההיתר, כיון שאין כאן הדלקת נורה אלא הגברת זרם חשמלי, ובהגברת הזרם אין איסור מבכיר בשבת. ואע"ג שהוסיף שם טעם, שכאשר האבא נכנס לחדר ומדבר, הרי שאינו מתכוין שישמעו אותו, שכיון שבא לחדר כבר אינו צריך את המכשיר, והוא פסיק רישיה דלא ניהא ליה דרבנן. והרי טעם זה לא שייך כאן, שמסתמא האמא רוצה שישמעו את קולה, כדי שידעו שהיא בריאה ושלמיה. אבל המעיין שם יראה, שעיקר הטעם הוא כיון שאין איסור להגביר זרם בשבת וכנ"ל, והטעם שאינו מתכוין כתבו רק לתוספת. וכן מביאר כמה פעמים בספרי מרן זצ"ל, שאין איסור בהגברת הזרם. ע' שו"ת יביע אומר (ח"א סוף סי' יט) לגבי רמקול, ובעוד מקומות.

שאלה שהצגנו בשבוע שעבר לציבור האברכים

שאלה: אישה ספרדייה המתפללת תפילה אחת ביום, הסתפקה אם הזכירה טל או גשם, אחר שעברו 30 ימים מפסח, שאז מתחילים בהזכרת הטל. האם עליה לחזור על תפילתה, מאחר ועדיין לא הזכירה "מוריד הטל" 90 פעם, ולכן עדיין לא התרגלה לומר טל. אז די במה שהתפללה במשך 30 ימים בכדי שנאמר שהתרגלה להזכיר את הטל, ולכן אינה צריכה לחזור ולהתפלל?

תשובה: היות ואין דין זה ברור, ראוי ונכון לכל אישה, שתאמר בתחילת הקיץ 90 פעמים "מוריד הטל", ולאחר מכן אם תסתפק אם הזכירה טל או גשם, אין ספק שאינה חוזרת להתפלל.

הט"ו ומרן הגר"ע יוסף (שיטה שלשית), שהלשון מתרגלת ברבות הימים, שהם שלוש יום, ולא משנה מספר הפעמים שמזכיר או שואל בימים אלו. (ורק במזכיר ברצף, ככה"ג בעינין 90 פעמים). והרי כתב הט"ז שם: "ותו נלע"ד, דאם שגג או פשע באיזו יום או יומים באלו ל' יום, ולא התפלל כלל, ודאי לא הורע חזקתו לענין זה וכו'. וכיון שהחזקת **ברוב אלו ימים** די בכך, כנלע"ד". ואם די **ברוב הימים**, ק"ו באישה שהתפללה במשך כל הימים. ואחרי שובי נחמתי, שאפשר לדחות ולומר, מה שכתב הט"ז שדי בשלושים יום (או ברוב השלושים יום), היינו באופן שמתפלל שלוש תפילות ביום, משא"כ אישה שמתפללת תפילה אחת ביום. כי גם לדעת הט"ז אין הלשון מתרגלת במספר הימים בלבד, אלא בעינין גם שברבות הימים האלו תחזור מנין של **רוב תשעים פעמים** ואצל אישה יש לה רק שלוש תפילות בשלושים ימים, ולשונה עדיין לא התרגלה. וצ"ע. ואין לומר שלא תחזור כיון שספק ברכות להקל, שהרי לא אומרם סב"ל בתפילה, כידוע, עיין הליכו"ע (ח"א עמ' קלג בהערה), ודוק היטב. ולכן ראוי ונכון לכל אישה, שתאמר בתחילת הקיץ 90 פעמים "מוריד הטל", ותצא מכל ספק.

שאמר בימים אלו, אבל כשאומרם ברצף בזה אחר זה - לשונות מתרגלות בתשעים פעמים, בין לענין הזכרה ובין לענין שאלה. זו דעת הט"ז (ס"ק ג) כפי שהבין דבריו הכה"ח (ס"ק ג). וזוהי מיושבת קושיות מאמר"ד (ס"ק יב) על הט"ז, ע"ש ודוק.

וכן נלע"ד דעת מרן הגר"ע יוסף זצ"ל, שהרי כתב בהליכו"ע (ח"א עמ' קלג): "ואף לענין שאלת טל ומטר, אם הוא אחר שלוש יום אינו חווה, ואין צריך להשלים עד תשעים תפילות, אע"פ שבשבתות אין שואלין טל ומטר". הרי שפסק דאולינן בתר ימים. ומאידך גיסא, כתב בחזו"ע (פסח עמ' רמח ס"ג), שדי לחזור על הזכרת גשמים 90 פעמים, ולא הצריך ק"ג פעמים או 101 פעמים. אלמא ס"ל דבעינן או ל' יום או צ' פעמים. וכן מסתבר לומר כן, ודלא כשיטה השנייה, דאין יתכן לומר שבהזכרה לשונות מתרגלות רק לאחר ק"ג פעמים, ואילו בשאלה - לשונות מתרגלות מהר יותר, בפחות תשעים פעמים??

ואחרי הדיעה ה' אותנו את כל זאת, נלע"ד, שדי לה לאישה בשלושים יום להתרגל להזכיר או לשאול הגשמים, ואע"פ שאינה מתפללת רק פעם אחת ביום. שהרי אנו פוסקים כדעת

ב. הרגל לשנו בל' ימים דווקא, ומש"כ לחזור צ' פעמים לאו דווקא. ולכן, בהזכרת גשמים צריך לחזור יותר מתשעים פעמים, משום תפילות המוספין שבתוך ל' יום שיש בהם הזכרה. ואילו בשאלת גשמים די לחזור פחות מתשעים פעמים, מאחר ובשלושים ימים אלו אין תשעים פעם שאלת גשמים. שהרי אין שאלת גשמים בתפילות שבת ויו"ט. זו דעת השכנה"ג (הגה"ט אות ב). וכן הבין בדעתו בהלכה ברורה (סעיף יט), וכ"כ החת"ס (תא"ח ס"ג), **שלתחילה** צריך לחזור על הזכרת הטל 101 פעמים, שבמשך ל' ימים אלו אנו מזכירים 101 פעמים את הטל בתפילות הרגילות ובתפילות המוספין. ע"ש. ודעת החת"ס הובאה במ"ב (ס"ק מא) ובכה"ח (ס"ק נח), ובכה"ח הוסיף בשם חס"ל, דבעינן לחזור ק"ג פעמים על הזכרת גשמים, משום שיש להוסיף את הזכרת הגשמים בתפילות המוספין. (ע"ש החשבון). וכתב המ"ב (ס"ק לו), שנראה שדעת הגר"א (ס"ק כג) ועוד אחרונים, דהעיקר תלוי רק בל' יום בין להקל בין להחמיר.

ג. הרגל לשנו או בל' ימים או בחזרה צ' פעמים. כלומר, כשאומר במפורז או רגל על לשנו בשלושים ימים דווקא, ולא מסתכלים על מספר הזכרות

מקורות וביאורים: כתב מרן בשולחן ערוך (ס' קיד ס"ח): "בימות החמה, אם נסתפק אם הזכיר מוריד הגשם אם לא, עד ל' יום בחזקת שהזכיר הגשם, וצריך לחזור". ובהמשך כתב שם (בסעיף ט'): "אם ביום ראשון של פסח אומר ברכת אתה גיבור עד מוריד הטל צ' פעמים, כנגד ל' יום שאומר אותו ג' פעמים בכל יום, משם ואילך אם אינו זוכר אם הזכיר גשם הרי הוא בחזקת שלא הזכיר גשם, ואינו צריך לחזור". ונתקשו האחרונים, הרי בל' יום ישנם יותר מתשעים הזכרות של מוריד הטל, שישנם את מוספי שבת, ראש חודש וחווה"מ? ומצינו בזה ג' שיטות:

א. הרגל לשנו נעשית בתשעים פעם דווקא, ומה שכתוב "שלושים יום" לאו דווקא. ולכן בהזכרה די בפחות מל' יום, שבגלל תפילות המוספין בשבת ור"ח וחווה"מ כבר הזכיר תשעים פעם בפחות מל' יום. אבל בשאלת גשמים (שאין שאלה בתפילות שבת ויו"ט) בעינין יותר מל' יום, עד שישלם צ' תפילות. זו דעת הדרכי משה (אות ב). וכן דעת הא"ד (ס"ק ג), ודה"ח (דיני סמיכת גאולה תפילה סמ"א), ועוד אחרונים. וכעין זה דעת המג"א (ס"ק יב). ע"ש היטב. וע' מ"ב (ס"ק כז), וכה"ח (ס"ק ז).

סיפור אישי מחריר ומצמרר: "האיפון שהציל"

ראווה שמסתובבות ברחובות ומשגעות את הבחורים. האיפון שאתם כל כך רועדים ממנו, מגיע רק בשלב השני...".

באותם רגעים הרגשתי שהאדמה בוערת לי מתחת. "מה??? אני??? ישנם בחורים שמדברים על הפאות שלי? היתכן?".

עוד באותו הלילה ישבתי עם בעלי לשיחה נוקבת, ועם דמעות רותחות בעיניים התחלנו פתאום להבין, שכנראה פגעה בנו מידת הדין משום שמידה כנגד מידה לא בטלה. אם לשכנים מלמעלה אני קלקלתי את הבן, או לכל הפחות הייתי שותפה בהידרדרות הרוחנית שלו, אין לי על מה להתלונן כעת - כשהבן שלי נותן לי לטעום מה זה אומר...

בלב כבד אולם בהחלטה נחושה החלטנו, לפני שנילחם באיפון של מושי ושל החברים שלו, נעצור קודם את הסיבה שמייצרת "אייפוניסטים" חדשים, ובטרם נטפל בתוצאה נטפל בגורם המרכזי, שמבעיר בלבם את אש התאוה לכל המיאוס המסתתר לו מאחורי המסך.

וכך, עוד 48 שעות בטרם ליחכה האש של שריפת החמץ את פרוסות הלחם האחרונות ושאריות הביסקויטים, דלקה לה האש במרפסת ביתנו, והעבירה מן העולם שלוש פאות... שש חצאיות... ולמעלה מתריסר חולצות... שתוך זמן קצר הפכו למאכלת אש, ועלו כקרבן חטאת ואשם גם יחד, כשדמעותינו מצטרפות כניסוך המים על גבי המזבח.

"זוכה לבנים צדיקים"

"אנא השם!", זעקתי מתוך ליבי, "אני לא מבקשת רק על מושי, אני מבקשת על כל אלו שאי פעם ניכשלו בי בהרהור רע, על כל מי שהרסתי לו את השלום בית, ועל כל מי שגולתי ממנו את הרכוזה בלימוד, כשדמותי נחקקה בתודעה שלו. אני מתחננת! תקן את כל אשר קילקלתי, השב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם".

ואכן, חסדי השם כי לא תמו, ביום שריפת חמץ חזר מושי אל הבית כשהפנים שלו סמוקות וקורנות מאושר, ואמר לי: "אמא! אני הבנתי הכל, גם אני נפרדתי ממנו, הוא נישאר שם עמוק עמוק עם החמץ של כל עם ישראל". שעות ספורות לאחר מכן, ישבנו ביחד סביב שולחן ערוך, ואמרנו בקול שירה וזימרה: "כנגד ארבעה בנים דיברה תורה... אחד חכם...". (לאימות הסיפור ניתן להתקשר: 052-7652509).

[ואכן, כבר כתב מרן החיד"א (דברים אחדים דרוש כ' לשבת תשובה) לגבי אישה היוצאת בחוץ מקושטת: "ומזה יימשך שהבנים אינם הגונים, כי הרוב תלוי באם הילד". מאידך, כותב ה"חפץ חיים" (גדר עולם פרק ז): "כשהאשה הולכת בדרכי הצניעות, אז היא זוכה להוליד בנים צדיקים, בנים תלמידי חכמים, המאירים לעולם בתורתם ובצדקתם".]

ברשותינו אלפי עלונים עם הסיפור הנ"ל בשפה האנגלית, המעוניינים לתרום עבור חלוקת עלונים אלו בתיבות הדואר בשכונות המתאימות, יצלצלו 054-8486661

והבלגתי על המרידות, אבל... עד כאן. עם המכשיר הזה אין לך יותר מה לחפש כאן. כמו שאתה הבן שלי, גם שאר הילדים בבית הם הילדים שלי, ויש לי אחריות לדאוג שהם לא יראו את הזבל הזה... אני מודיע לך נחרצות, אתה שובר את המכשיר הזה כאן ועכשיו".

אולם מושי שהספיק בתקופה האחרונה לעטות על גופו שריון עבה וגס של עזות, התחיל להתוכח: "מה יש בזה? מה זה מפריע לכם?". ואז משום מה התפרצתי אני ושפכתי עליו באחת, את כל מה שקראתי בעלונים ובקונטרסים שיצאו בנושא האיפונים והאינטרנט: "מה זה מפריע לנו אתה שואל? הפריצות הזו מסלקת את השכינה!!! הטומאה הזאת מביאה אסונות!!! המכשיר הזה הוריד מהדרך אלפים של בנים ובנות, וגרם להם לסריטה בנפש שאין לה תקנה. בתים של יראים ושלמים התפרקו לפירוורים מהמכשיר הזה, ואתה שואל מה יש בזה?!...".

ואז פרץ מושי בבכי חסר מעצורים, מין בכי כזה שגרר גם אותי ואת בעלי לבכי משותף יחד איתו, כשעדיין לא העלנו על קצה דעתנו את המילים שאנחנו עומדים לשמוע. "סליחה אמא, אבל ממתית אכפת לך מהדברים הללו? ממתית מטרידות אותך הדאגות האלו?". לא הבנתי למה הוא מתכוון, ואז הוא התחיל לשאוג ככעס מתפרץ: "את חושבת שהבחורים מתקלקלים מהאייפונים? או שנח לך ולכל החברות שלך לחשוב ככה, כדי להצדיק את ההתנהגות שלך?!...".

הוא שתק להרגע ואז הוא המשיך: "אני לעולם לא אשכח את השיחה הראשונה שהיתה לי עם הבן של השכן מלמעלה, שגרר אותי אז לסיבוב ברחוב רבי עקיבא בבני ברק, ובאותו זמן כשעוד הייתי שומר על העיניים אמרתי לו: "אבל אסור להסתכל על נשים?". ואז הוא צחק ואמר לי: "אז תשאל את אמא שלך, למה היא כל כך מתאמצת שכל הגברים ברחוב יסתובבו להסתכל עליה?...". היום אני כבר יכול לומר לך מבפנים, שבחורים בישיבות סוגרים את הגמרא ויוצאים לרחוב, במיוחד כדי לראות אותך ואת כל אלו שלבושות כמותך...".

שריפת חמץ רוחנית

כאן כשכבר הרגשתי שאני לא מסוגלת יותר התפרצתי: "תגיד לשכן השיגעון הזה שלא יעזי לדבר ככה, ו...". אולם מבט קצר לבעלי גרם לי להבין פתאום, שהצעקות שלי לא באמת יעזרו, ושבעלי רוצה לומר משהו. "האמת היא", אמר בעלי, "שגם לי השכן אמר כבר כמה פעמים, שהפאה שלך הרסה לו את שמירת העיניים. אלא שתמיד זילזלתי בו, וחשבתי שהוא מנסה להצדיק את הקילקול שלו, אבל עכשיו אני מגלה, שכנראה דווקא אנחנו הם אלו שניסו כל הזמן להצדיק את עצמם...".

ואז שוב התערב מושי ואמר לי: "אף אחד לא קם סתם כך מהגמרא והולך לקנות איפון, העסק מתחיל דוקא מהבובות

עוד לפני שאני מתחילה את הסיפור, חשוב לי להדגיש שלא היה לי לא בעבר ולא בהווה, שום איפון. ושבודאי שום דבר טוב לא יכול לצאת ממנו ח"ו. אולם בכל זאת, בחרתי לקרוא לסיפור שלי בכותרת הזו, מכיון שזה מה שהיה פה, ה"עץ המר" הפך את המים המרים למתוקים...

"אמא! יש לו איפון!"

הכל התחיל מאז שהבן שלנו מושי גדל והגיע לשיעור ג' בישיבה קטנה. לנו לא היה שום ספק או התלבטות באיזו ישיבה גדולה לבחור. שכן אצלנו, כולם, דהיינו גם הבנים הגדולים ממנו וגם שאר האחיניים, לומדים באחת הישיבות הטובות ביותר בארץ (וכנראה גם בעולם), והיה פשוט לנו שגם מושי ילמד שם, כמיטב המסורת המשפחתית.

אלא שבבין הזמנים של פסח, כן דוקא בזמן שמבערים את החמץ מן הבית, התברר לנו שאצלנו בבית, עמוק עמוק בתוך הלב של מושי, צומח לו איזה מין חמץ נורא ואיום. אשר למרבה הצער, כנראה כבר תקופה ארוכה היכה שם שורשים, וכעת ניראו ניצני הפריחה "פורצים" החוצה.

אני מאד מקווה שאף אחת מהקוראות, לא מבינה ושגם לא תבין אותי לעולם על מה אני מדברת. אבל באותו חודש ניסן, לא רק שלא הרגשנו מהי חירות ומהי יציאת מצרים, אלא אדרבא היינו בטוחים, שכל המאתיים ועשר שנים של גלות מצריים התקבצו אצלנו תוך כמה ימים.

בהתחלה היו אלה סימנים של מרידה מלווים במילים של חוצפה, אשר מעולם, אבל מעולם לא נשמעו אצלנו בבית, ומרוב תדהמה שאחזה בנו - שתקנו, פשוט שתקנו. אולם מאוחר יותר התעשתנו, ואז התחלנו בעצם להבין, שאם עד היום היו כל בנינו שייכים לסוג הראשון של אותם ארבעה בנים המוזכרים בהגדה, כנראה שמושי שייך כבר לסוג השני...

שלושה ימים קודם כניסת החג, קיבלנו "רעידת אדמה" נוספת, שמבחינתנו היה זה גזע עץ כבד ששבר את גב הגמל, שבעצם היה כבר שבור גם ככה. בארוחת הצהריים שלף לו פתאום מושי מהכיס מכשיר פלאפון קצת יותר גדול מפלאפון רגיל, מכשיר ללא כפתורים, ואז פתאום צעק אחד מבני הגדולים: "אמא! יש לו איפון!!!".

"בחורים סוגרים את הגמרא כדי לראות אותך"

זהו זה, את זה כבר לא היה שייך לסבול, זה כבר היה הרבה מעבר למה שיכלנו לתת שיקרה לנו בתוך הבית, ואז בבת אחת ניגש בעלי למושי, אחז בידו, ובתנועה סמכותית ונחרצת גרם לו להבין שיבוא איתו מייד אל החדר פנימה, כשהוא מסמן לי לבוא בעקבותיו.

שם בתוך החדר, דיבר בעלי עם מושי כמו שלא דיבר מעולם. הוא פנה אליו בטון כאוב אך פסקני ואמר לי: "מושי! שתקתי לך על החוצפות, בלעתי את ההתנהגויות,

"שהגברים יישמרו על העיניים שלהם"

לגינהם, והיא ענושה בעונש כל אחד ואחד מהם, מפני שהחטיאה אותם, ולא נהגה צניעות בעצמה ונכשלו בה". ונחתום בדברי ספר פלא יועץ (ערוך מחשבה): "ועל אחת כמה וכמה צריכה האשה לזוהר בזהירות יתירה שלא להכשיל את אחרים, כי האשה היא תשא את עוונה, והיא נוטלת חלק בראש, כי המחטיאה את חבריו הוא רע ומר יותר מההורגו, ולכן תזוהר שלא תצא מקושטת בפני אנשים".

לאשה לצאת בתכשיטיה אף בחול לרשות הרבים, לפי שהעם מסתכלין בה, לפי שלא נתן הקב"ה תכשיטין לאשה אלא שתהא מתקשטת בהן בתוך ביתה, שאין נותנין פרצה לפני הכשר וכל שכן לפני הגנב". דברים מבהילים ביותר כותב רבינו יונה (אגרת התשובה אות נח) בענין הזה: "וצריכה האשה שתהא צנועה, ונזהרת שלא יסתכלו בה בני אדם חוץ מבעלה. שהמסתכלים בפניה או בדיה יורדים

דעת תורתנו הקדושה. מבואר באופן הברור ביותר בדברי חכמינו זכרונם לברכם, ובכל ספרי רבותינו הראשונים והאחרונים, שהתורה הקדושה מטילה את האחריות על האישה שלא להחטיא את הגברים, וביום הדין לא תעזור לה שום טענה שעל הגברים לשמור על העיניים שלהם!! מחוסר מקום נביא מקצת מאמרים בזה: אמרו חז"ל (מדרש תנחומא וישלח אות ה', ילקוט שמעוני איוב אות לה): "אסור

בת ישראל יקרה! בוודאי נחרדת, ואולי גם נשור מעניין דמעות חמות, בקריאת הסיפור הנ"ל, אלא שיתכן ויבואו כמה 'נשמות טובות' ויאמרו לך: "טטיות והבלים! וכי אנו צריכות לדאוג לגברים?! שהם ישמרו על העיניים שלהם!! כל אחד צריך להיות אחראי על עצמו". אז דעי לך! כי דעות אלו, שהתאזרחו בעונותינו הרבים אפילו בקרב כמה אברכים ואברכות, מקורם ממקור טמא - מהעולם הגויי והחילוני, ואין זו

הלכות ברכות פירות העץ

מתוך הספר "חזון עובדיה" ברכות, כולל ההלכות שנתבארו בהערות שם. (צינוני העמודים מתייחסים לספר הנ"ל).

חלב קוקוס ומרקחת אתרוגים

א. חלב קוקוס, והוא המים שנמצאים בתוך אגוז הקוקוס, ברכתו "שהכל נהיה בדברו". ואם בירך עליו "בורא פרי העץ", לא יצא ידי חובה אפילו בדיעבד. אמנם, אם אכל מהאגוז שברכתו "בורא פרי העץ" - פטר את המים שבתוכו, ואינו מברך כלל בשתיית חלב הקוקוס. (עמ' קכח ס"ז והע' י).

ב. אתרוג שנעשה מרקחת בדבש או עם סוכר, ברכתו "בורא פרי העץ". והיינו כמו שאנו נוהגים, לקלוף את הקליפה החיצונה, ומשאירים רק את הקליפה הלבנה, ושורים אותה כמה ימים במים, להעביר המריחות שבה, ואחר כך מרקחים אותה בסוכר ודבש, וטעמה כצפיחית בדבש, ומברכים עליה "בורא פרי העץ". (שם ס"ח).

ג. מרקחת אתרוגים שעשאה מהקליפה הצהובה החיצונה של האתרוג, מברך "שהכל". והוא הדין, קליפות תפוזים מרוקחים בדבש, ברכתם שהכל. (סוף עמ' קל, וריש עמ' קלא. הליכו"ע ח"ב עמ' צו).

ברכת שהחיינו על האתרוג

א. אם בירך על האתרוג שהחיינו בעת מצוות נטילת ארבעת המינים, אינו מברך שהחיינו בשעת אכילת מרקחת האתרוג. וטוב שיכוין בפירוש בברכת שהחיינו בעת מצוות נטילת הלולב, לפטור אכילת האתרוג מברכת שהחיינו. (עמ' קלא ד"ה ולענין. ודלא כמו שהורה רב אחד, שרק אם אוכל את האתרוג עצמו שבירך עליו שהחיינו בשעת המצווה, לא יברך שהחיינו באכילה, אבל אם אוכל אתרוג אחר, שלא לקחו לארבעת המינים, יברך שהחיינו בשעת האכילה. וזה אינו, שהטעם שיצא בהחיינו של המצווה, "הואיל ועיקר ברכת שהחיינו על פרי המתחדש משנה לשנה היא על הראייה, אלא שנהגו העולם לברך שהחיינו בשעת האכילה", כמש"כ בחזו"ע שם, וכיון שיצא בברכת שהחיינו על פרי האתרוג, שוב אינו מברך כלל האתרוגים שאוכל, וזה פשוט).

ב. אם לא בירך שהחיינו בנטילת ארבעת המינים, וכמו הנשים שאינן מברכות שהחיינו בשעת המצווה, עליו לברך שהחיינו בשעת האכילה. וכן אם היה לו אתרוג שהוא פסול למצווה, וחתכו וטיגנו בדבש לפני חג

הסוכות, יברך עליו "בורא פרי העץ" ושהחיינו. (שם).

פירות שנתרסקו ושינו צורתם

א. פירות שנתרסקו בין ביד בין בכלי, אפילו נתרסקו לגמרי עד שאבדה צורתם, כגון: תמרים שהוציא מהם גרעיניהם ועשאו כמו עיסה, וכל כיוצא בזה, מברכים עליהם "בורא פרי העץ". ולאחריהם ברכה אחת מעין שלש, "על העץ ועל פרי העץ". (עמ' קלב ס"ט).

ב. וכן תפוחי אדמה מרוסקים (פירי), או גזר שנתרסק ע"י פומפיה דקה, ברכתם "בורא פרי האדמה". (שם).

ג. פלאפל העשוי מחומוס טחון מטוגן בשמן, עם קצת פתיתי לחם וקמח לדבוק, ברכתו "שהכל", הואיל ומערבים בו תבלינים עד שנשתנה טעמו של החומוס. ומכל מקום המברך עליו "בורא פרי האדמה" יש לו על מה לסמוך. (עמ' קלו ס"ו. ואע"ג שמעורב בו פתיתי לחם וקמח, אין מברכין עליו "מזונות", כיון שרק בא לדבק העיסה, ולא בא כדי לתת טעם).

ד. על הלדד, שהוא משמש מיובש, מברכים "שהכל", כיון שיש לו טעם שונה ושם חדש ופנים חדשות. (עמ' קלו הע' יג).

ה. הטחינה, העשויה מגרגירי שומשום, ברכתה "שהכל", כיון שנימוחה לגמרי ונעשית משקה. (שם ס"א והע' יד).

מי שריית פירות וצימוקים

א. מי שריית צימוקים, תמרים ותאנים, או מי בישולם, שקלטו טעם הפירות, מברך עליהם "שהכל". אבל לגבי ברכה שלאחריהם יש להסתפק, אם מברך ברכה מעין שלש או "בורא נפשות רבות", לכן ירא שמים לא יתה מהם (שיעור רביעית) אלא בתוך הסעודה, שאז ברכת המזון פוטרם. או שיאכל פרי משבעת המינים וגם יתה משקה, שאז יצטרך לברך ברכה מעין שלש ו"בורא נפשות רבות", ויוצא מידי ספק. (עמ' קלו ס"ב).

ב. מי שריית צימוקים שמשך את המים מן הצימוקים, דין יין יש להם, ומברך עליהם "בורא פרי הגפן", ולבסוף ברכה מעין שלש "על הגפן ועל פרי הגפן". וכשרים לקידוש והבדלה. ובלבד שיהיו צימוקים שיש בהם

לעילוי נשמת
אברהם מימוני ז"ל
בן ר' יצחק ורומיה ז"ל
ת.נ.צ.ה.

לעילוי נשמת
דוד בן זכיה
נלב"ע ט"ז חשוון
ת.נ.צ.ה.

כיתה נפרדת לבנות בבית ספר חילוני

קיבלו שכל: החודש (כסליו תשע"ט) אישרה עיריית ירושלים, הקמת כיתה נפרדת לתלמידות בבית ספר חילוני. הכיתה תיפתח לקראת שנת הלימודים תש"פ. זו תהיה כיתה ז', שבה תינתן לתלמידות הירושלמיות אפשרות ללימודים בכיתה נפרדת לבנות בלבד, בבית ספר ממלכתי חילוני. בערייה אומרים, כי אם אכן הביקוש לכיתות הנפרדות יהיה ניכר, ישקלו לקראת שנת הלימודים תשפ"א, לפתוח בית ספר נפרד לבנות חילוניות, שיהיה הראשון בישראל, אם מישהו לא יקדים אותם בינתיים.

הקב"ה אשר יצר את האדם הוא זה שמכיר טוב מכולם את תכונות הבנים והבנות, ומכח זה הוא הורה לנו בתור "הוראות יצרן", שהטוב ביותר להתפתחות הילדים ללמוד בכיתות נפרדות. ואכן, מחקרים רבים הוכיחו באופן חד משמעי, כי בכיתות בהן קיימת הפרדה בין הבנים לבנות, רמת הלימודים עולה פלאים. (ראה בספרנו "אור עליון" עמ' 167 על כך בהרחבה). שנים רבות סירבו החילונים בעקשנות רבה להסכים לכיתות נפרדות לבנים ולבנות, הם ראו בכך משהו פרימיטיבי ומיושן. אבל אי אפשר לברוח ממצאות החיים, ומעליונותה של התורה, וברוך ה' כעת אחינו היקרים קיבלו שכל, והחלו בלימוד בכיתות נפרדות. אנו רואים בכך ניצחון לתורה ולתרבות התורנית.

חלוקת ספרים לזיכוי הרבים

בשבח והודיה לה' יתברך, ישנם ברשותנו ספרי "אור עליון" לחלוקה בחינם לזיכוי הרבים. החלוקה היא בכדי להניח במקומות ציבוריים בלבד. (אין חלוקה ליחידים).
צ'לצ'לו 054-8486661

סיפורי ישועות

מרו הגאון הרב עובדיה יוסף זצ"ל: כתב בספר "רבנו" (עמוד קלא): "באו לשאול את מורנו ורבנו, מרו הגאון הרב עובדיה יוסף זצ"ל, על אדם בעל עסקים מארה"ב שנסע לטקסס ונעלם. וביקש שרבונו יתפלל עליו, ושאלו מה לעשות? ורבנו אמר שיעשו פדיון נפש. שישלחו כסף לגאון רבי מאיר מאזוו שיעשה לו פדיון נפש". ע"כ. ובספר אביר הרועים (ח"א עמ' 144 וח"ב עמ' 372) כתב נכד מרו זצ"ל, שסיפרה לו אימו, שראתה כמה פעמים שיעץ אביה לשואלין שיעשו פדיון נפש, והיה שולחם לרבי יהודה מועלם זצ"ל שהיה בקי בעניני כראוי. ופעם כשנכדו חלה, שלח בקשה להג"ר יוסף עדס זצ"ל לעשות פדיון נפש עבורו.

לכבוד מערכת "אור עליון" אני אברך כולל, והיו לי כאבי בטן חזקים למעלה משנה, הרופאים לא מצאו את סיבת הכאבים, ושלחו אותי לעשות בדיקות, אולי יש לי גידול סרטני. פחדתי מאד שימצאו אצלי את המחלה, אבל גם פחדתי שאם לא ימצאו אצלי כלום, אז איך הרופאים יטפלו בכאבי הבטן שלי? עשיתי אצלכם פדיון נפש, וברוך השם הבדיקות יצאו נקיות, ו... גם כאבי הבטן חלפו להם. הבטחתי להתקשר ולבשר לכם על הישועה, ואני מקיים את הבטחתי. תזכו למצוות

פדיון נפש על פי הקבלה

על ידי רב מקובל עם כוונת הרש"י זצ"ל מומלץ על ידי כל גדולי הרבנים והמקובלים לרפואה, לפרנסה, להצלחה, למציאת הזיווג, לזרע של קיימא, לשלום בית, וכו

כל כספי הפדיון קודש להוצאת העלון
צ'לצ'לו 054-8413979

אנו זקוקים לתרומות רבות!
ניתן להפקיד בבנק הדואר
מספר חשבון 8362846, עבור עמותת "אור עליון"

מרו, סאר הדור והדור, שר התורה, הגאון הרב מאיר מאזוו שליט"א: הני ממליץ בזה על עמותת "אור עליון" שעושים פעולות רבות לקידום רוחקים ולטיפול בנזק נזר. ומדי חודש בחודש מוציאים עלון "אור עליון", ומצאתי בו כמה דברים יקרים ונפלאים... מצוה רבה לעזור בידם כל אחד לפי כחו באונו ובחנות, והי' נועם ה' עליכם, אכ"י.

המקובל האלוף הרב ביהו"ט שמואל שליט"א ראש ישיבת המקובלים "נתי שולם": מצוה גדולה מאד לעזור להם, וזאת היא התעמול לכם בכל העניינים וחיים טובים, אמן.